

PROJEKT

**UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO**

z dnia 2026 r.

**w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury działającej pod nazwą Wojewódzka Biblioteka Publiczna
i Centrum Animacji Kultury oraz nadania jej statutu**

Na podstawie art. 11 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2022 r., poz. 2393) oraz art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 87 ze zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Zmienia się dotychczasową nazwę Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu na nową nazwę „Biblioteka Wielkopolska im. Stanisława Barańczaka”.

§ 2.

Traci moc Uchwała Nr XXIV/419/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 lipca 2012 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

§ 3.

Nadaje się statut Bibliotece Wielkopolskiej im. Stanisława Barańczaka w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Uzasadnienie do uchwały nr

Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z dnia 2026 r.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu funkcjonuje na podstawie statutu, którego tekst jednolity przyjęto Uchwałą Nr XXIV/419/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 lipca 2012 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Na przestrzeni lat biblioteka ta, podobnie jak inne tego typu instytucje, podlegała naturalnym przemianom, wynikającym ze zmieniających się potrzeb społecznych oraz rozwoju form komunikacji i działalności kulturalnej.

Obecna, rozbudowana nazwa instytucji jest niepraktyczna, trudna do zapamiętania i nieadekwatna do współczesnej roli bibliotek, które coraz częściej funkcjonują jako nowoczesne centra życia społeczno-kulturalnego. Zakres działalności biblioteki nie wymaga szczegółowego eksponowania w nazwie instytucji.

Zmiana nazwy na „Biblioteka Wielkopolska im. Stanisława Barańczaka” pozwoli na jednoznaczną identyfikację instytucji z regionem i jej podstawową misją, a jednocześnie umożliwi nadanie instytucji imienia wybitnego patrona. Stanisław Barańczak – poeta, eseista, krytyk, tłumacz, wielki autorytet i osobowość, urodził się w Poznaniu i z tym miastem był związany zawodowo jako wykładowca. Jest postacią szczególnie istotną dla kultury i literatury polskiej, a jego twórczość i postawa doskonale wpisują się w wartości promowane przez Bibliotekę.

Ponadto Sejmik Województwa Wielkopolskiego ustanowił rok 2026 Wielkopolskim Rokiem Stanisława Barańczaka, w 80. rocznicę jego urodzin, jest to więc tym bardziej dogodny moment na dokonanie zmiany nazwy instytucji wraz z nadaniem jej imienia tego znakomitego poety.

Ze zmianą nazwy wiąże się konieczność aktualizacji statutu. Przy tej okazji treść tego aktu została dostosowana do realiów, w których obecnie funkcjonuje Biblioteka, z uwzględnieniem jej nowych zadań.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

STATUT
Biblioteki Wielkopolskiej im. Stanisława Barańczaka

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1

1. Biblioteka Wielkopolska im. Stanisława Barańczaka, zwana dalej „Biblioteką”, jest samorządową instytucją kultury, działającą w szczególności na podstawie:
 - 1) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
 - 2) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, zwanej dalej „ustawą o bibliotekach”;
 - 3) niniejszego Statutu.
2. Biblioteka jest centralną biblioteką publiczną województwa wielkopolskiego, wchodzącą w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

§ 2

1. Organizatorem Biblioteki jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, zwany dalej „Organizatorem”.
2. Bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem Biblioteki sprawuje Organizator poprzez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, zwany dalej „Zarządem”.
3. Biblioteka jest wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Zarząd pod numerem RIK-12.
4. Biblioteka posiada osobowość prawną.
5. Biblioteka może używać nazwy skróconej w brzmieniu: Biblioteka Wielkopolska.

§ 3

1. Siedzibą Biblioteki jest Poznań, a obszarem jej działalności jest teren województwa wielkopolskiego.
2. Biblioteka może prowadzić działalność także poza granicami województwa i kraju.

Rozdział II
Zakres działalności

§ 4

1. Biblioteka służy rozwojowi nauki, oświaty i kultury, stwarza warunki do samodzielnego wzbogacania wiedzy i kształtowania zainteresowań, promuje literaturę i czytelnictwo, realizuje potrzeby czytelnicze i prowadzi wszechstronną działalność informacyjną.
2. Podstawowym celem Biblioteki jest zapewnienie mieszkańcom województwa wielkopolskiego szerokiego dostępu do wiedzy, informacji i kultury, ze szczególnym uwzględnieniem literatury, oraz stymulowanie, rozwijanie i zaspakajanie zróżnicowanych potrzeb czytelniczych społeczeństwa.

3. Do zakresu działania Biblioteki należy w szczególności:
- 1) gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych, służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych wszystkich grup czytelniczych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy;
 - 2) pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, opracowywanie bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym, tworzenie baz danych z tego zakresu;
 - 3) organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych;
 - 4) badanie stanu i stopnia zaspokajania potrzeb użytkowników, analizowanie stanu, organizacji i rozmieszczenia bibliotek publicznych województwa oraz formułowanie i przedstawianie organizatorom propozycji zmian w tym zakresie;
 - 5) wydawanie opinii o likwidacji, połączeniu, podziale powiatowych i gminnych bibliotek publicznych województwa i przedstawianie ich organizatorom bibliotek;
 - 6) udzielanie bibliotekom publicznym województwa pomocy instrukcyjno-metodycznej, konsultacyjnej i szkoleniowej;
 - 7) współdziałanie z państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, bibliotekami innych sieci oraz instytucjami kultury w zakresie współtworzenia i promowania inicjatyw służących rozwijaniu oraz zaspokajaniu potrzeb z zakresu czytelnictwa i edukacji; upowszechniania wiedzy i kultury; tworzenia warunków sprzyjających rozwijaniu twórczości literackiej, w tym warunków sprzyjających rozwojowi kompetencji czytelniczych i cyfrowych społeczeństwa;
 - 8) sprawowanie nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez powiatowe i gminne biblioteki publiczne województwa zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy o bibliotekach;
 - 9) współpraca z instytucjami naukowymi, jednostkami oświatowymi i placówkami edukacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi z kraju i z zagranicy w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb informacyjnych i kulturalnych społeczeństwa;
 - 10) podejmowanie działań i koordynowanie prac służących unowocześnianiu bibliotek publicznych, w tym wdrażaniu nowych technologii informacyjnych;
 - 11) inicjowanie i organizowanie nowych form działalności zmierzających do rozwoju czytelnictwa;
 - 12) popularyzowanie krajoznawstwa regionu;
 - 13) pomoc instrukcyjno-metodyczna na rzecz amatorskiego ruchu artystycznego, w zakresie m.in. sztuk wizualnych i szeroko pojętego folkloru;
 - 14) prowadzenie Wielkopolskiego Centrum Folkloru oraz Zespołu Folklorystycznego „Wielkopole”;
 - 15) działalność wydawnicza związana z promocją literatury i regionu.

Rozdział III

Organizacja i zarządzanie Biblioteką

§ 5

1. Organem zarządzającym Biblioteką jest Dyrektor Biblioteki, zwany dalej „Dyrektorem”.
2. Dyrektora powołuje (na okres od trzech do siedmiu lat) i odwołuje Zarząd w trybie i na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

3. Dyrektor powoływany jest po przeprowadzeniu konkursu. Powoływanie tej samej osoby na stanowisko dyrektora na kolejny okres może nastąpić bez konieczności przeprowadzenia konkursu.
4. Dyrektor reprezentuje Bibliotekę na zewnątrz, odpowiada za prawidłową realizację działalności statutowej oraz właściwe gospodarowanie mieniem i środkami finansowymi Biblioteki.
5. Dyrektor wykonuje swoje zadania przy pomocy dwóch zastępców i głównego księgowego.
6. Zastępców powołuje i odwołuje Dyrektor w uzgodnieniu z Zarządem.
7. Szczegółowy zakres obowiązków Dyrektora oraz organizację wewnętrzną Biblioteki, w tym zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy, określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
8. Zmiany regulaminu organizacyjnego dokonywane są w trybie określonym dla jego nadania.

§ 6

1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Biblioteki, w tym do składania oświadczeń w zakresie jej praw i zobowiązań finansowych oraz majątkowych uprawniony jest Dyrektor.
2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Biblioteki, określając zakres ich umocowania.
3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury, o którym mowa w § 2 ust. 3, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

§ 7

1. Przy Bibliotece może działać Rada Biblioteki, zwana dalej „Radą”, jako organ doradczy i opiniotwórczy, składająca się z 10 członków.
2. Skład Rady ustala Dyrektor w uzgodnieniu z Zarządem.
3. W skład Rady powoływani są w szczególności przedstawiciele środowisk kulturalnych, twórczych i naukowych, utożsamiających się z celami działalności statutowej Biblioteki, przy czym Zarząd ma prawo wskazania jako członków Rady dwóch przedstawicieli.
4. Zasady i tryb działania Rady określa regulamin nadany przez Dyrektora w uzgodnieniu z Zarządem.

Rozdział IV **Gospodarka finansowa Biblioteki**

§ 8

1. Biblioteka gospodaruje przydzieloną, użyczoną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadą efektywności, gospodarności i celowości wykorzystania środków finansowych, na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach.
2. Podstawą gospodarki finansowej Biblioteki jest roczny plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z uwzględnieniem wysokości dotacji Organizatora, sporządzony zgodnie z przepisami określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
3. Dyrektor Biblioteki składa Organizatorowi sprawozdania z wykonania określonych w planie finansowym zadań w zakresie rzeczowym i finansowym.
4. Roczne sprawozdanie finansowe Biblioteki, zbadane przez biegłego rewidenta, podlega zatwierdzeniu przez Zarząd.

5. Wartość majątku Biblioteki odzwierciedla fundusz instytucji kultury, który odpowiada wartości wydzielonego dla Biblioteki mienia.
6. Zysk albo strata netto wynikająca z zatwierdzonego sprawozdania finansowego odpowiednio zwiększa albo zmniejsza fundusz Biblioteki.
7. Majątek Biblioteki wykorzystuje się do celów wynikających z zakresu jej działania.

§ 9

1. Biblioteka pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskanych przychodów.
2. Źródłami finansowania dla działalności Biblioteki są:
 - 1) środki finansowe przekazywane przez Organizatora w formie dotacji:
 - a) podmiotowej na finansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na wyposażenie, prowadzenie działalności bibliotecznej, zwłaszcza na zakup materiałów bibliotecznych, doskonalenie zawodowe pracowników oraz utrzymanie i remonty obiektów;
 - b) celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;
 - c) celowej na realizację wskazanych zadań i programów;
 - 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym dodatkowej działalności gospodarczej;
 - 3) przychody ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
 - 4) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
 - 5) środki finansowe przekazywane z budżetu państwa oraz z budżetu innych jednostek samorządu terytorialnego;
 - 6) środki finansowe pozyskane z funduszy zewnętrznych;
 - 7) darowizny otrzymane od osób fizycznych i prawnych.

§ 10

1. Biblioteka może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą, na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach, o ile działalność nie spowoduje ograniczenia lub utrudnienia realizacji zadań statutowych Biblioteki.
2. Działalność, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona w zakresie:
 - 1) wypożyczania, wynajmowania i dzierżawienia składników mienia ruchomego Biblioteki;
 - 2) wynajmowania pomieszczeń, przestrzeni i sal;
 - 3) świadczenia usług marketingowych, reklamowych i promocyjnych;
 - 4) świadczenia usług wydawniczych;
 - 5) organizowania wydarzeń artystycznych i kulturalnych, naukowych, edukacyjnych i innych spotkań;
 - 6) sprzedaży wydawnictw, materiałów promocyjnych, informacyjnych i pamiątkowych oraz wyrobów przemysłu kultury;
 - 7) odpłatnego doradztwa i organizowania szkoleń w zakresie kultury, nauki i edukacji;
 - 8) organizacji zajęć edukacyjnych;
 - 9) produkcji, realizacji, dystrybucji i udostępniania, w tym za pomocą sieci komputerowych, filmów, nagrań audio lub wideo, edukacyjnych programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych lub muzycznych, w różnych formatach, jak i wykorzystaniem dowolnych nośników.
3. Środki uzyskane z prowadzonej działalności dodatkowej mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu finansowania działalności statutowej Biblioteki.

Rozdział V
Postanowienia końcowe

§ 11

1. Połączenia, podziału lub likwidacji Biblioteki może dokonać Organizator w trybie i na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach.
2. Zmiany w Statucie mogą być dokonywane w trybie właściwym dla jego nadania.